

AZ INTERVENCIÓS RADIOLÓGIA SZEREPE AZ ISCHÉMIÁS STROKE PREVENCIÓJÁBAN ÉS KEZELÉSÉBEN

Vajda Zsolt

Neurovaszkuláris Intervenciós Egység
Somogy Megyei Kaposi Mór Oktatókórház

ISCHEMIÁS STROKE

- Magyarországon évente körülbelül 50 ezer új stroke-eset (70-80 ezer új onnan diagnosztizált daganatos beteg)
- 25% fiatalabb 60 évnél, 8% fiatalabb 50 évnél
- A stroke miatti halálozás kb. 185/100.000 lakos.
- A betegek kb. 10%-a tudja a stroke-ot követően normális életet élni (a coronáriabetegek 75%-a képes korábbi munkáját folytatni)

STROKE - TÜNETEK

1. félrehúzódik a száj
2. nem tud kezet nyújtani
3. nem tud beszélni

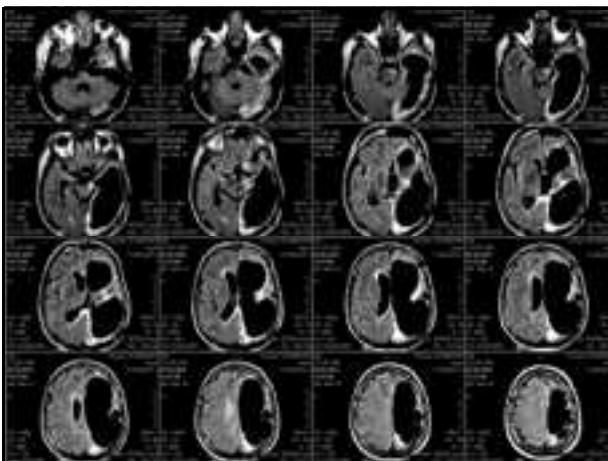
70-80%-os valószínűséggel stroke-ja van!!

ROHAMMENTŐ !!!

Cincinnati Prehospital Stroke Scale

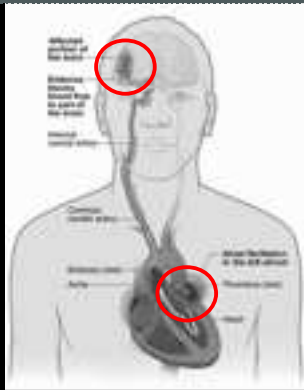
	Face (arc)	Felémelkedett-e az arca? Kérd meg az illetőt, hogy mosolygasson!
	Arm (kar)	Gyengébben vagy egyáltalán nem valamelyik karját? Kérd meg az illetőt, hogy emelje meg mindkét karját!
	Speech (beszéd)	Előretekintő beszéd? Kérd meg az illetőt, hogy mondjon el egy mondatot! Nem tudja helyesen megfogalmazni?
	Time (idő)	Ha a tünetek közül bármelyiket észlel, az az idő, hogy mentés legyen! Tájékoztassa a 112-t!

Magyar Máltai Sz. eret. elszolg. gálat. Me. nőt. szolg. álat.

AZ ISCHÉMIÁS STROKE PATHOMECHANIZMUSA

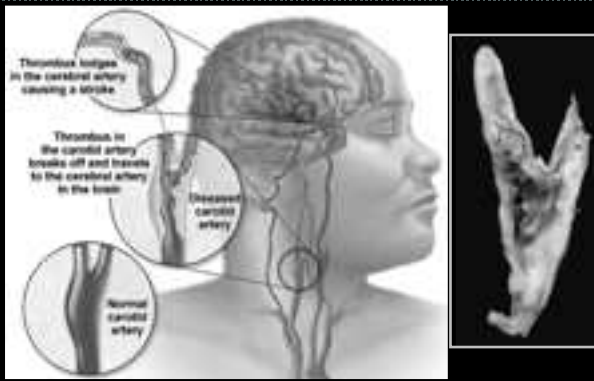
KARDIOGEN THROMBUS (~50%)

KARDIOGEN THROMBUS (~50%)

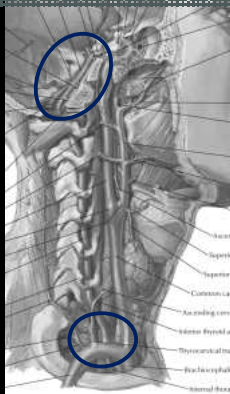
ARTERIO-ARTERIALIS EMBOLIZACIO (~20%)

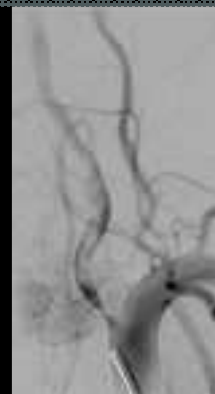
ARTERIO-ARTERIALIS EMBOLIZACIO - ICA

A. VERTEBRALIS EREDESÉNEK SZÜKÜLETE

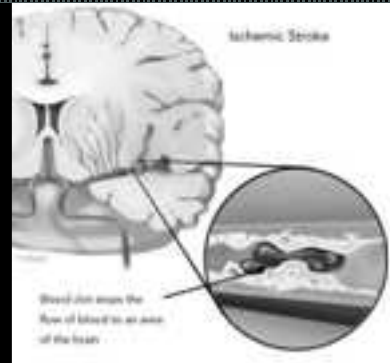
A. VERTEBRALIS EREDESÉNEK SZÜKÜLETE

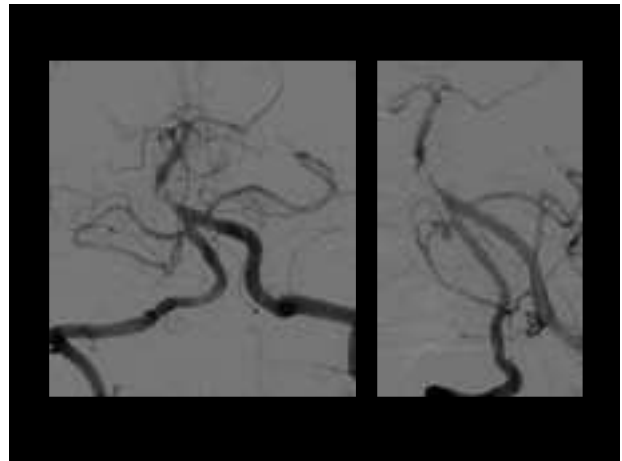
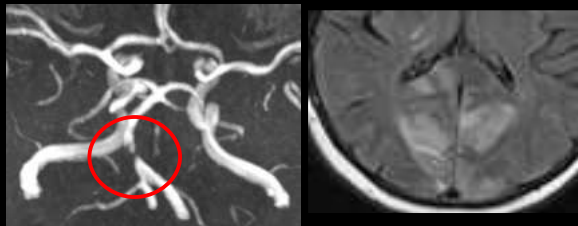
ARTERIO-ARTERIALIS EMBOLIZÁCIÓ - V1

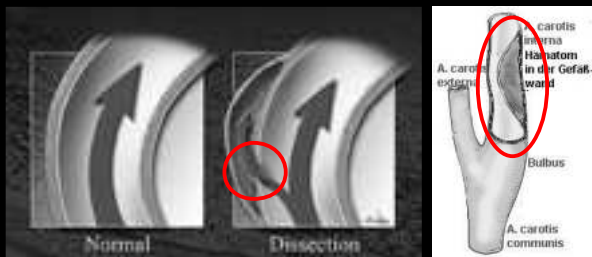
ARTERIO-ARTERIALIS EMBOLIZÁCIÓ - INTRAKRANIALIS SZŰKÜLET (~10%)

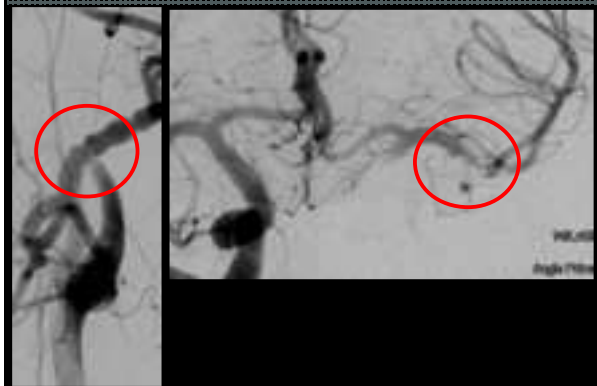
ARTERIO-ARTERIALIS EMBOLIZÁCIÓ - INTRAKRANIALIS SZŰKÜLET (~10%)

DISSEKCIÓ

DISSEKCIÓ

THERÁPIA CÉLJA: REKANALIZÁCIÓ!!!

1. Minél gyorsabb és
2. Minél nagyobb mértékű rekanalizáció
3. Minél kevesebb szövődménnyel

TIME IS BRAIN!

- Átlagos emberi agy: 22 milliárd idegsejt
- Nagyérelzáródás okozta ischémiás stroke-ban:
 - 2 millió idegsejt, 14 milliárd szinapszis és 12 km idegrost pusztul el percnként
 - az agy kezelés nélkül 3.6 évet öregszik óránként

Saver JL. Time is brain-quantified. Stroke. 2006.

REKANALIZÁCIÓS LEHETŐSÉGEK

1. i.v. thrombolízis
2. mechanikus rekanalizáció

I.V. THROMBOLÍZIS

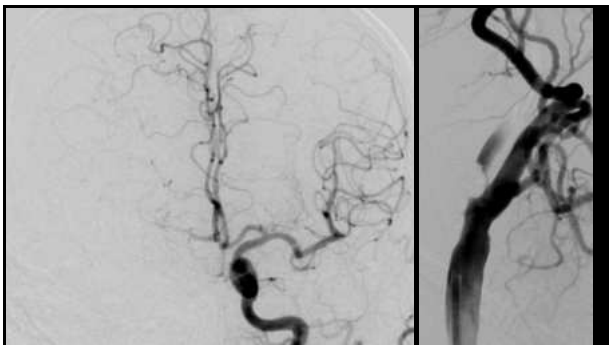
- közepesen súlyos ischaemiás stroke esetében
- 75 éves kor alatt
- legjobb statisztikákat mutató országokban 10%, Magyarországon 2-3%
- szűk terápiás ablak (max. 4,5 óra)
- rekanalizációs hatások nem túl jó: ICA 6%; MCA, BA 30%
- nagyobb, organizált thrombusoknál nem effektív
- magas vérzésveszély

MECHANIKUS REKANALIZÁCIÓ

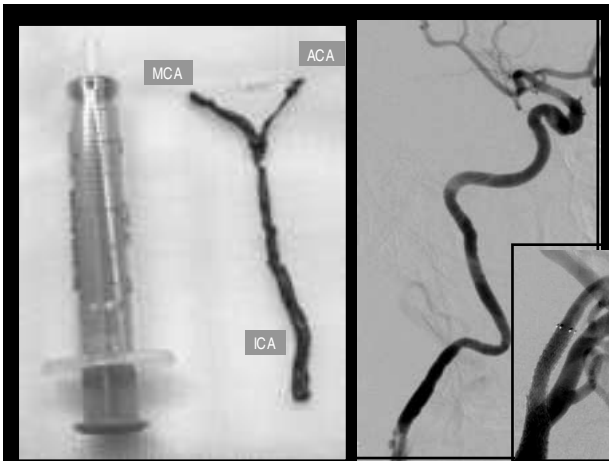
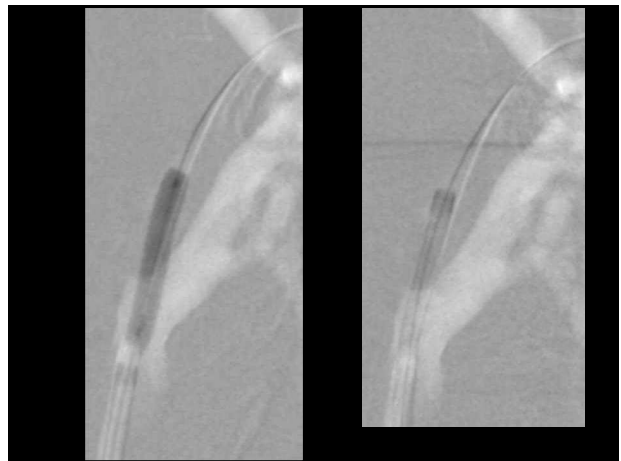

MECHANIKUS REKANALIZÁCIÓ

- súlyos ischaemiás stroke, nagyérelzáródás esetében
- nincs életkori korlát (80 év)
- terápiás ablak akár 8 óra (6 óra), basilarisokklúzióknál akár 24 óra
- rekanalizációs hatások: 90%
- nagyobb, organizált thrombusoknál is effektív
- alacsony vérzésveszély: 2%

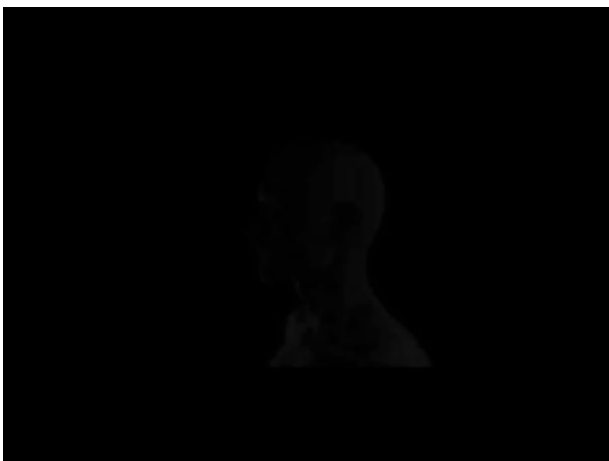

Mechanikus aspiráció...

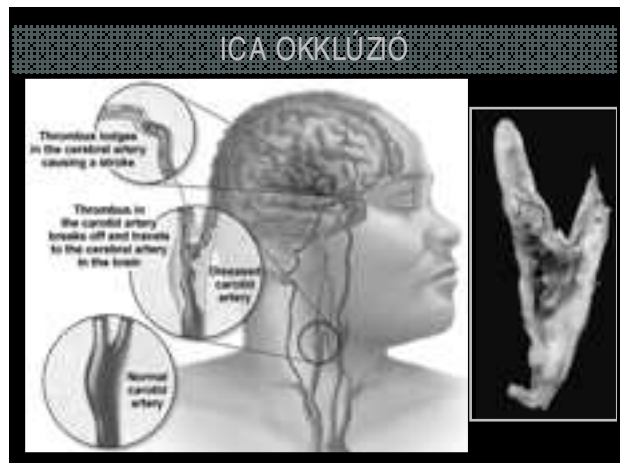
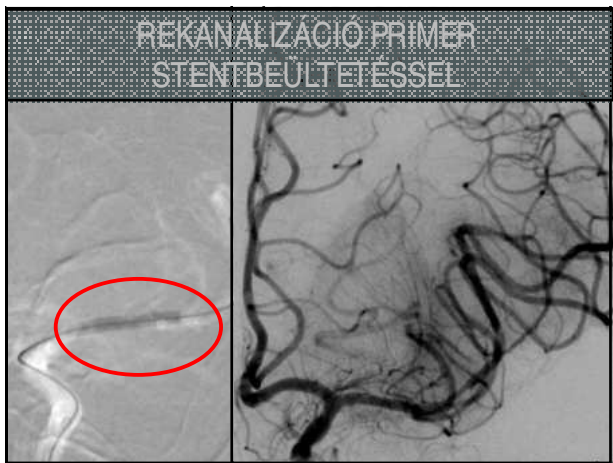
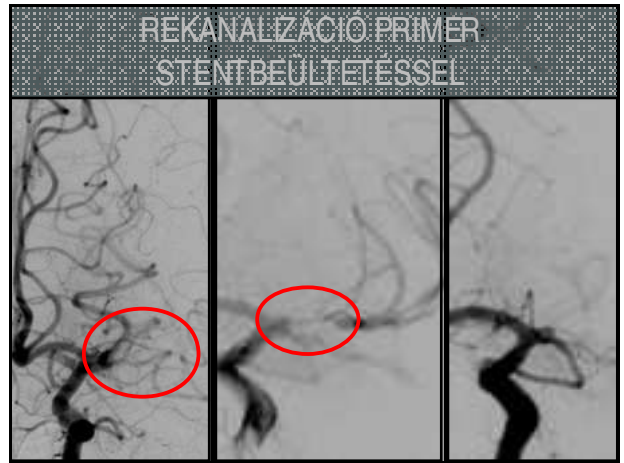
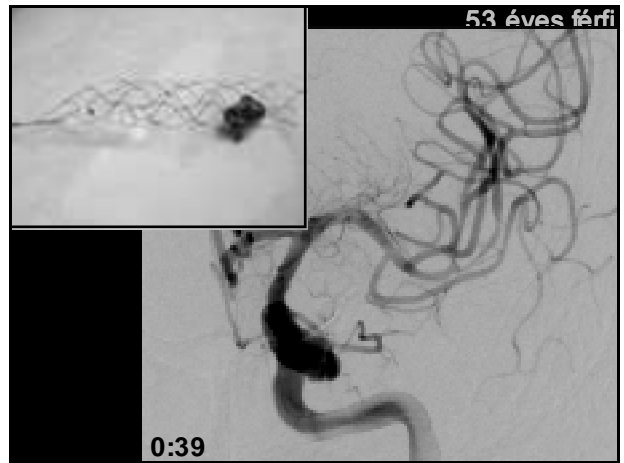
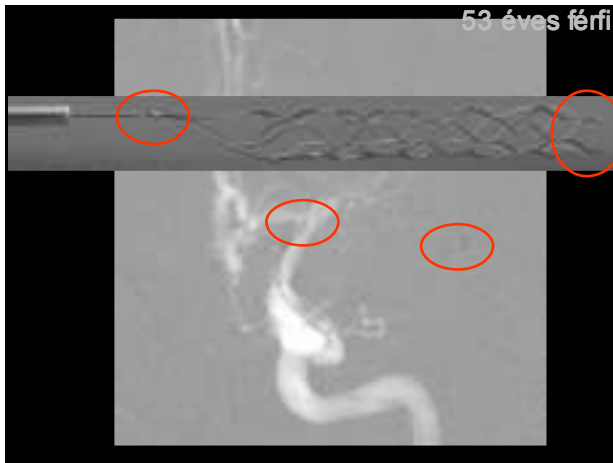

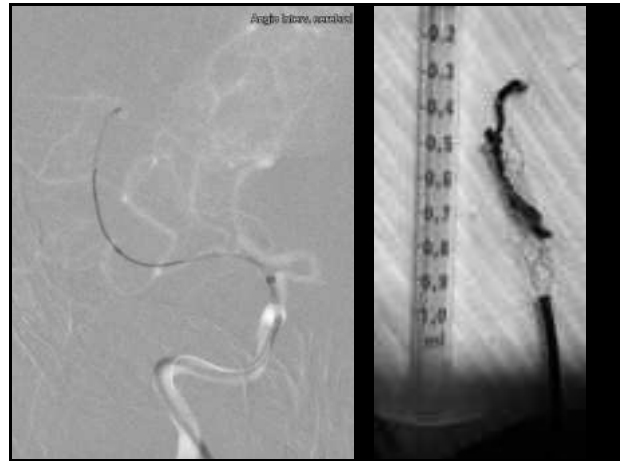
ISCHEMIÁS STROKE ENDOVASZKULÁRIS KEZELÉSE

- Aspiráció, mechanikus thrombektómia: Penumbra, Merci, Solitaire, Catch, Bonnet, pREset, Trevo ...

53 éves férfi

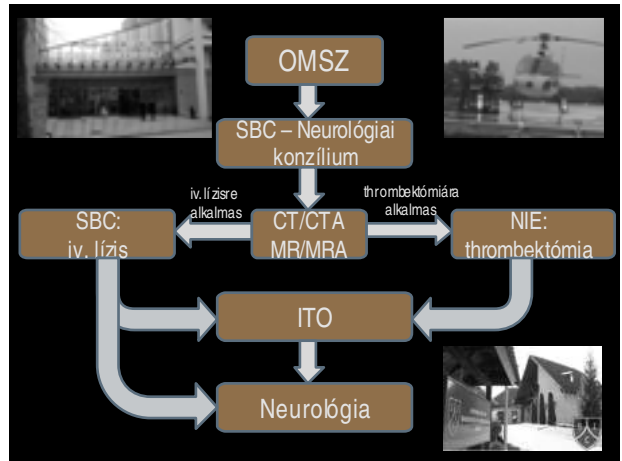

KLINIKAI EREDMÉNYESSÉG

- Retrospective Solitare Study:
 - 6 európai központ
 - 141 nagy ér occlusios stroke beteg
 - 85%-os rekanalizációs ráta
 - 6% intracerebrális vérzés arány
 - a betegek 55%-a kedvező kimenetelt mutatott (kezeletlen esetben 10%)

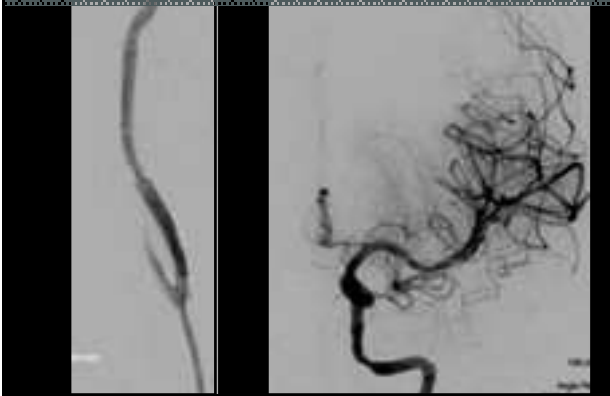
Dávalos et al. Stroke. 2012

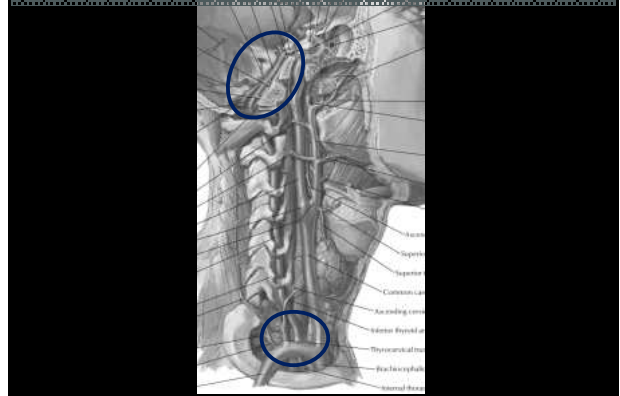
NEUROVASZKULÁRIS SZŰKÜLETEK STROKE PREVENCIÓ

STENT-PTA - PROXIMALIS ICA

STENT-PTA – PROXIMALIS CA

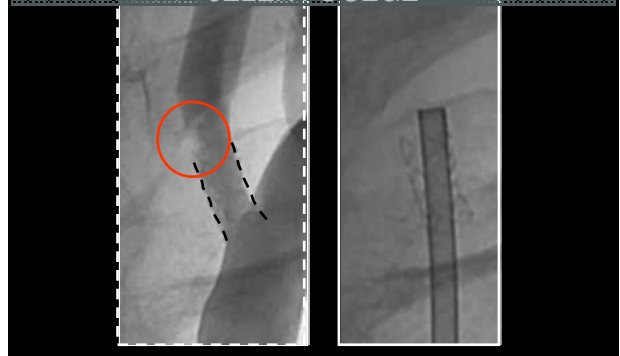
A. VERTEBRALIS EREDESENEK SZÜKÜLETE

VERTEBRALIS (V1) SZÜKÜLETEK JELENTŐSÉGE

VERTEBRALIS (V1) SZÜKÜLETEK JELENTŐSÉGE

VERTEBRALIS (V1) SZÜKÜLETEK JELENTŐSÉGE

ARTÉRIÁS DISSZEKCIÓK

CEREBROVASZKULÁRIS DISSZEKCIÓ

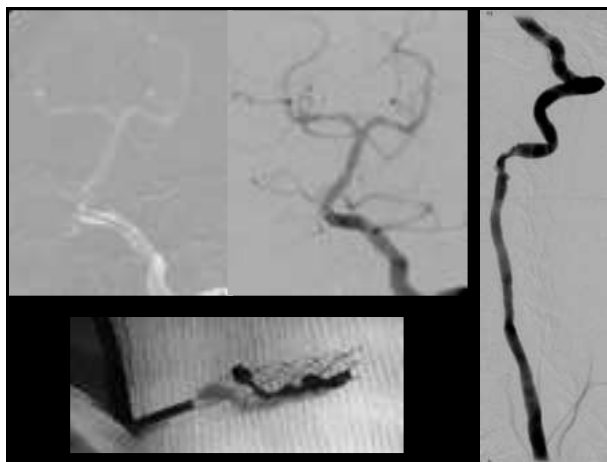
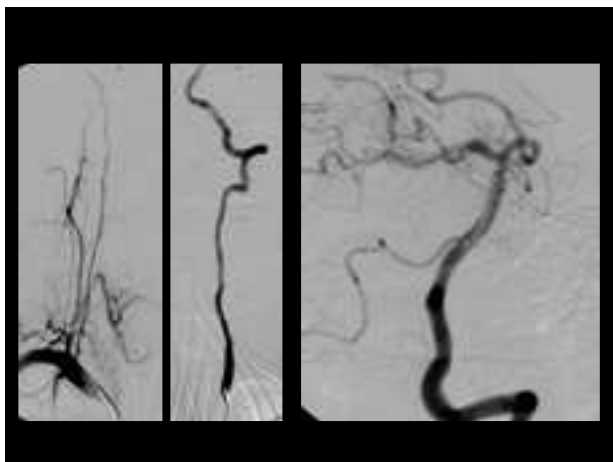
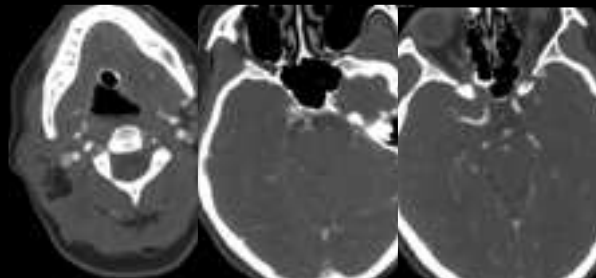
- Előfordulása ritka, az incidencia 2,6/100.000 lakos
- A 30-45 éves korosztály stroke betegeinek 20%-ában ez a kiváltó ok

Kim YK et al. *Thromb Res* 2009

- Kezelés: terápiás dózisu antikoagulálás
- Amennyiben emellett a neurológiai státusz romlik, vagy kezdettől intrakraniális okklúzió áll fent: neurointervenció

Kashiwazaki D et al. *Neuroradiology* 2013

38 éves nő, 2 napja nyaki fájdalom, tornát követően progresszív agytörzsi ischémia jelei, szisztémás lízis hatástalan, fokozódó tünetek, tudatzavar

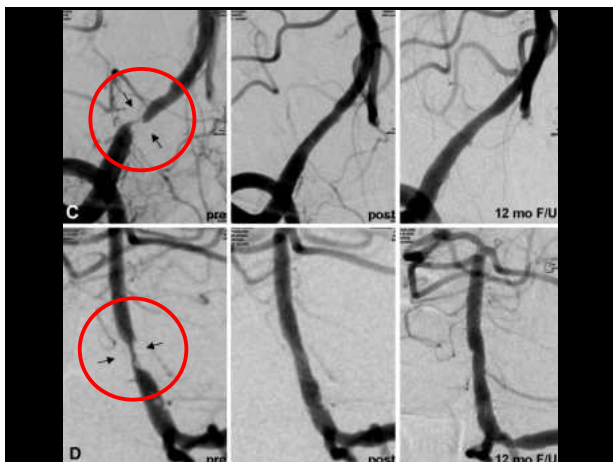
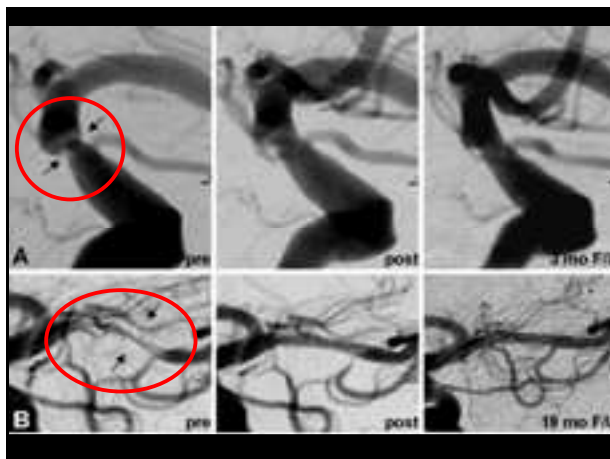
1 héttel később

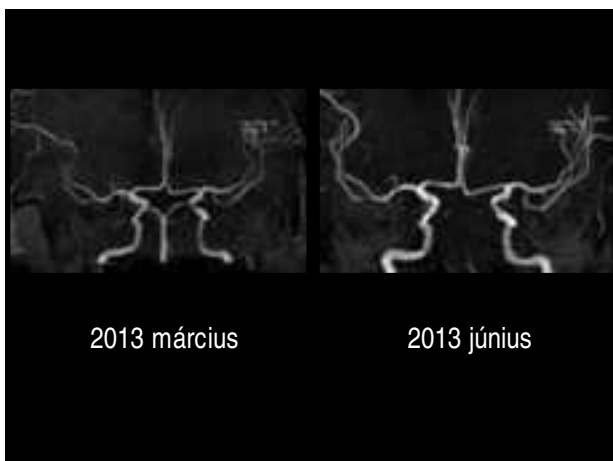
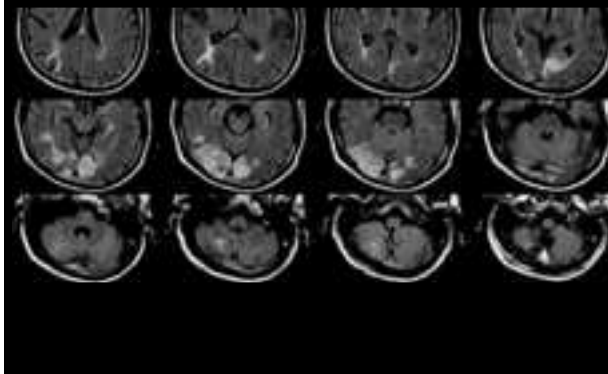
INTRAKRANIÁLIS SZŰKÜLETEK

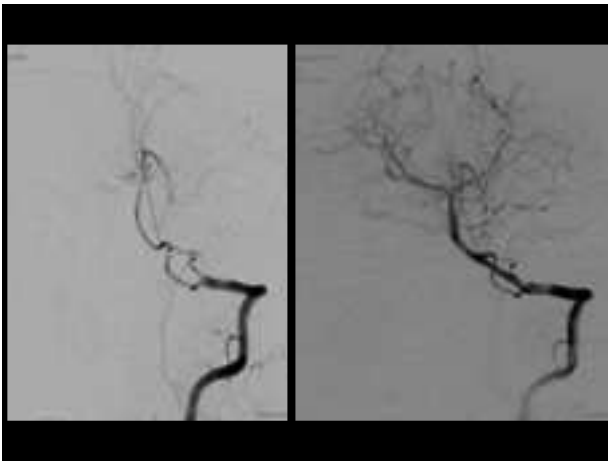
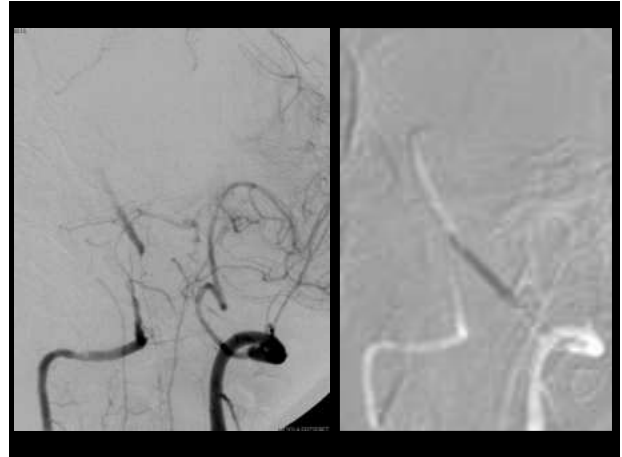
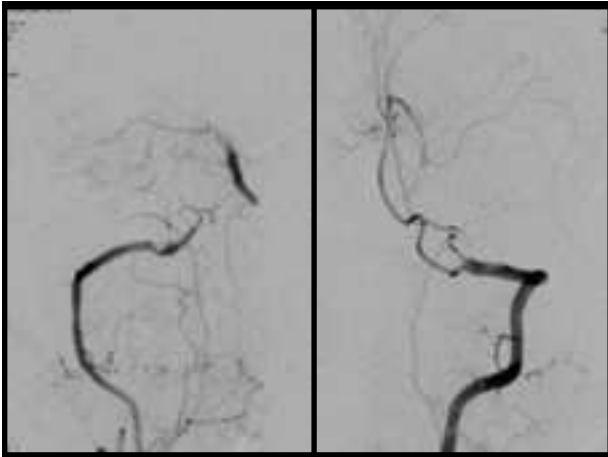
INTRAKRANIÁLIS SZŰKÜLETEK

- Az agyi ischémiás stroke-ok legalább 8-10%-a intrakraniális szűkültre vezethető vissza
Sacco RL et al., The Northern Manhattan Stroke Study, Stroke. 1995
- Maximális gyógyszeres kezelés mellett 12.2% egy éves (SAMMPRIS), illetve 19.7% két éves (WASID) stroke-valószínűséggel kell számolnunk
Chimowitz M et al. WASID. N Engl J Med. 2005
 Chimowitz M et al. SAMMPRIS. N Engl J Med. 2011
- Stent-PTA Indikációja: nem gyógyszeres therápia helyett, hanem annak elégtelensége esetén!

56 év es férfi, 3x hátsó keringési stroke 4 hónap alatt

ÖSSZEFOGLALÁS

1. félrehúzódik a száj
 2. nem tud kezet nyújtani
 3. nem tud beszélni
- >> 85%-os valószínűséggel stroke-ja van

ROHAMMENTŐ!!!

ÖSSZEFOGLALÁS

Ismétlődő (erősödő):

- szédülés
- arc-, végtagzsibbadás
- végtaggyengeség
- beszédzavar
- látászavar, amaurosis

>> a háttérben állhat nyaki vagy koponyán belüli érszűkület > neurológiai kivizsgálás

